

АКТ
лісопатологічного обстеження насаджень
ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс»
на предмет заходів з поліпшення санітарного стану лісів

06.02.2026

м. Олевськ

Згідно листа ДП «Олевський лісгосп АПК» від 02.02.2026 № 68, наказу від 04.02.2026 № 82 «Про створення комісії з визначення доцільності призначення дерев до суцільної санітарної рубки», згідно Санітарних правил в лісах України затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 555 від 27.07.1995 (далі Санітарні правила) комісією в складі: голови комісії головного лісничого ДП «лісгосп АПК» Сергія КУШНІРЕНКА, головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Олександра ГАРБАРА, голови Олевської міської ради Сергія ЛИСИЦЬКОГО, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» Віктора КАНІВЦЯ, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» Вікторії ШВЕНЬ, лісничого Копищанського лісництва Петра КОЗЛОВЦЯ, лісничого Кишинського лісництва Івана РАБОША, з 04.02.2026 по 06.02.2026 провели лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Олевський лісгосп АПК» на предмет призначення суцільної санітарної рубки (далі ССР) у 2026 році.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують ССР, наведена за матеріалами базового лісовпорядкування станом на 01.01. 2017 року

Обстеження проводилось наземним рекогносцирувальним методом із використанням методики обстеження осередків стовбурових шкідників, оцінюванням стану деревостану та популяційних показників стовбурових комах («Методичні рекомендації щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу», під керівництвом доктора с.г. наук, с.н.с. В.Л. Мешкової, схвалених Вченою Радою УкрНДІЛГА, протокол №7 від 31.03.2010р.), а також критеріїв прогнозування після пожеж («Рекомендації щодо ведення лісового господарства в умовах антропогенного впливу», під керівництвом к.с.-г.н., с.н.с. В.П.Ворона, схвалені Вченою радою УкрНДІЛГА, протокол №1 від 17 січня 2017р., затверджені НТР ДАЛРУ, протокол №3 від 20 квітня 2017р.).

Кишинське лісництво
Категорія захисності – рекреаційно оздоровчі ліси

Квартал 87 виділ 2 площа 5.4 га, склад 10СЗ+БП, вік 88 років, повнота 0,70 бонітет 1, Н-26 м, D-36 см, ТЛУ-ВЗДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками, та пожежею минулих років.

Категорія захисності - захисні ліси

Квартал 29 виділ 5 площа 8,5 га, склад 4СЗЗБПЗВЛЧ, вік 55 років, повнота 0,40 бонітет 2, Н-18 м, D-20 см, ТЛУ-ВЗДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками, та пожежею минулих років.

Квартал 29 виділ 6 площа 4,5 га, склад 5С32БПЗВЛЧ, вік 56 років, повнота 0,40 бонітет 1, Н-20 м, D-22 см, ТЛУ-ВЗДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками, та пожежею минулих років.

Копищанське лісництво

Категорія захисності - захисні ліси

Квартал 29 виділ 24 площа 4,4 га, склад 10С3+БП, вік 51 рік, повнота 0,80 бонітет 1, Н-19 м, D-22 см, ТЛУ-В2ДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Квартал 29 виділ 48 площа 2,9 га, склад 10С3, вік 61 рік, повнота 0,80 бонітет 1, Н-20 м, D-24 см, ТЛУ-В2ДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Квартал 31 виділ 4 площа 1,6 га, склад 6С33БП1ВЛЧ+ДЗ, вік 61 рік, повнота 0,70 бонітет 1, Н-20 м, D-26 см, ТЛУ-ВЗДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Квартал 59 виділ 36 площа 2,5 га, склад 8С31ДЗ1БП+ВЛЧ, вік 81 рік, повнота 0,70 бонітет 1, Н-25 м, D-32 см, ТЛУ-СЗГДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Категорія захисності - експлуатаційні

Квартал 29 виділ 10 площа 2,7 га, склад 10С3, вік 68 років, повнота 0,80 бонітет 3, Н-18 м, D-22 см, ТЛУ-А2С. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Квартал 29 виділ 27 площа 2,6 га, склад 10С3+БП, вік 71 рік, повнота 0,70 бонітет 2, Н-21 м, D-22 см, ТЛУ-В2ДС. На всій площі виділу спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Квартал 61 виділ 54 площа 3,4 га, склад 9С31БП, вік 66 років, повнота 0,80 бонітет 1, Н-22 м, D-28 см, ТЛУ-ВЗДС. У північно-західній частині виділу на ділянці (1) площею 2,8 га спостерігається всихання дерев сосни. Причиною всихання є заселення та відпрацювання стовбуровими шкідниками.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження втратили біологічну стійкість, внаслідок комплексу несприятливих еколого-кліматичних факторів останніх років (природній відпад, посухи, фітопатогенні утворення, екстремальні короткотривалі метеоумови), що склали умови для масового враження їх стовбуровими шкідниками. Найбільш розповсюджені в даних насадженнях шкідники: великий та малий соснові лубоїди, шести зубчатий короїд, велика та синя соснові златки. Активне живлення шкідників на ослаблених деревах призвело до масового всихання сосни на значних площах. Доказом їх життєдіяльності є наявність личинкових ходів під корою, бурового борошна, свіжих пагонів після додаткового живлення імаго під проекціями крон в кількості від 6 до 10 шт/м², це свідчить про високу чисельність популяції даних шкідників.

У дуба звичайного (*Quercus robur* L.), який є в складі насаджень, виявлено відмираючі та сухостійні дерева, на яких спостерігаються сухобочини, гнилі виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плоді тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*), які викликають жовто-буру гниль стовбура центрального або змішаного типу. Додатковою ознакою зараження вказаним трутовиком є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, ослаблений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах дуба звичайного виявлено личинкові ходи і льотні отвори, спричинені пошкодженням двоплямистою вузькотілою златкою (*Agrius biguttatus* F.) та златкою зеленою вузькотілою (*Agrius viridis* L.). Це викликало ослаблення та швидке відмирання дерев.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.), яка є в складі насаджень, у місцях відшарування кори на та поверхні деревини іноді зустрічаються личинкові ходи, які виникли внаслідок пошкодження березовим заболонником (*Scolytus ratzeburgi* Jans.), також спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю крону і призводить до всихання дерева, яке викликане ураженням бактеріальною водянюкою. Крім того виявлені такі поширені для берези патології як ураження стовбурів березовою губкою (*Fomitopsis betulina*), яка викликає деструктивну ядрово-заболонну гниль та справжнім трутовиком (*Fomes fomentarius*), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі.

У дерев осики які є в складі зустрічається пошкодження Скрипуном осиковим малим (*Saperda populnea* L.),

У дерев вільхи чорної (*Alnus glutinosa*), які є в складі насаджень уражені в окоренковій частині стовбурів променистим трутовиком (*Xanthoporia radiata*). При цьому вже виникла і розвивається біла змішана гниль деструктивного типу, яка потім переходить у волокнисту. Деревина цілком втрачає свої технічні якості і її руйнування під дією гриба проходить дуже інтенсивно, що різко знижує спроможність таких дерев перебувати у вертикальному положенні та здатність до вегетативного відновлення значно знижується

Всього обстежена площа по ДП «Олевський лісгосп АПК» складає **37,9 га**. В результаті обстеження виявлено наступні причини розладнання та призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів:

- стовбурові шкідники – 37,9 га;

Дерева I-III категорій стану разом з галявинами, що утворились на ділянках становлять меншу повноту за критичний показник повноти згідно п.27 Санітарних правил в лісах України.

ВИСНОВОК

Враховуючи Висновок з оцінки впливу на довкілля:

№ 61/01-13488/1 від 30.10.2025 року, з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Використання лісових ресурсів у порядку проведення суцільних санітарних рубок на території лісового фонду Дочірнього підприємства «Олевський лісгосп АПК» Житомирського обласного комунального агролісгосподарського підприємства «Житомирблагроліс» Житомирської обласної ради.

Кишиньське лісництво:

Кв. 29 вид. 5 площа **8,5 га**;

Кв. 29 вид. 6 площа **4,5 га**;

Кв. 87 вид. 2 площа 5.4 га;
Загальна площа по лісництву 18,4 га

Копищанське лісництво:

Кв. 29 вид. 10 площа 2.7 га;
Кв. 29 вид. 24 площа 4,4 га;
Кв. 29 вид. 27 площа 2.6 га;
Кв. 61 вид. 54(1) площа 2,8 га;
Загальна площа по лісництву 19,5 га.

Кв. 29 вид. 48 площа 2.9 га;
Кв. 31 вид. 4 площа 1.6 га;
Кв. 59 вид. 36 площа 2,5 га;

Рекомендації:

Проведення суцільної санітарної рубки та своєчасне вивезення лісопродукції та подрібнення (знищення) порубкових решток у вище перелічених насадженнях ДП «Олевський лісгосп АПК» буде дієвим заходом стримування розповсюдження комплексу шкідників та хвороб лісу, і запобігання виникненню лісових пожеж.

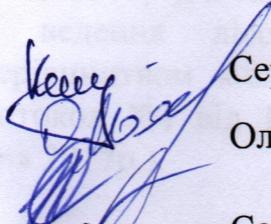
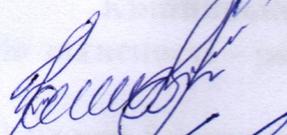
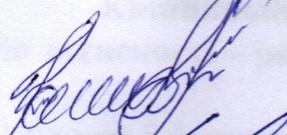
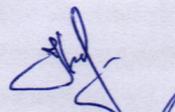
Створення лісових культур за технологічними схемами, для конкретних лісорослинних умов слугуватиме підвищенню рівня біологічної стійкості

Відвід дерев в зазначену рубку проведено згідно п.п. 6, 14, 17, 19, 27 Санітарних правил в лісах України. Дані рубки необхідно провести в найстисліші терміни, протягом 2026 року. Лісовідновлення забезпечити шляхом та в строки передбачені постановою Кабінету Міністрів України про лісовідновлення № 303. На зрубках, що утворяться після виконання призначених ССР провести лісовідновні роботи шляхом створення лісових культур на площі 37,9 га навесні та восени 2026 року.

На призначених ділянках залишаються цінні в біоценотичному значенні старі, дуплясті дерева, життєздатні дерева головних лісотворних та інших цінних порід, про що робиться відмітка в лісорубному квитку.

Даним обстеженням нових первинних осередків шкідників і хвороб лісу не виявлено.

Підписи комісії:

 Сергій КУШНІРЕНКО
 Олександр ГАРБАР
 Сергій ЛИСИЦЬКИЙ
 Віктор КАНІВЕЦЬ
 Вікторія ШВЕНЬ
 Петро КОЗЛОВЕЦЬ
 Іван РАБОШ